

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI
VAZIRLIGINING
QARORI**

**XORIIJY TILLAR VA UMUMTA'LIM FANLARINI BILISH DARAJASINI
BELGILOVCHI MILLIY VA XALQARO TAN OLINGAN SERTIFIKATLAR
RO'YXATINI TASDIQLASH TO'G'RISIDA**

**[O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2024-yil 29-mayda ro'yxatdan
o'tkazildi, ro'yxat raqami 3515]**

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lism to'g'risida"gi **Qonuni**, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 21-dekabrdagi PF-269-son "Yangi O'zbekiston ma'muriy islohotlarini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi **Farmoni**, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi PF-134-son "2022 — 2026-yillarda maktab ta'lmini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida"gi **Farmoni** va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 3-iyuldagli PQ-200-son "Ma'muriy islohotlar doirasida oliy ta'lism, fan va innovatsiyalar sohasida davlat boshqaruvini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi **qaroriga** muvofiq O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lism, fan va innovatsiyalar vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi qaror qildi:

1. Xorijiy tillar va umumta'lism fanlarini bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar ro'yxati **ilovaga** muvofiq tasdiqlansin.

2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish agentligi va Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lism sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasining 2021-yil 31-avgustdagi 1-mh va 23-mh-son "Xorijiy tillarni bilish darajasini baholovchi xalqaro tan olingan sertifikatlarning ro'yxatini hamda xorijiy tillarni bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar o'rtaqidagi muvofiqlik darajasini tasdiqlash to'g'risida"gi **qarori** (ro'yxat raqami 3318, 2021-yil 7-sentabr) (Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 07.09.2021-y., 10/21/3318/0850-son) o'z kuchini yo'qotgan deb topilsin.

3. Mazkur qaror O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi bilan kelishilgan.

4. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

Ushbu qaror ilovasining 3 bobi rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran ikki oydan keyin kuchga kiradi.

Oliy ta'lism, fan va innovatsiyalar vaziri K. ShARIPOV

Toshkent sh.,
2024-yil 4-aprel,
4-q/q-son

Maktabgacha va maktab ta'lism vaziri X. UMAROVA

Toshkent sh.,
2024-yil 2-aprel,
3-mh-son
Kelishildi:

Iqtisodiyot va moliya vaziri D. KUCHKAROV
2024-yil 19-mart

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lism, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 4-apreldagi 4-q/q-son va Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2024-yil 2-apreldagi 3-mh-son **qaroriga**
ILOVA

Xorijiy tillar va umumta'lim fanlarini bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tanoltingan sertifikatlar

RO'YXATI

1-bob. Xorijiy tillarni bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar ro‘yxati hamda ularning muvofiqlik

DARAJASI

11.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)			B1	B2	C1	
12.	Goethe-Zertifikat	A1	A2	B1	B2	C1	C2
13.	Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF)				TDN 3 (B2.1) TDN 4 (B2.2 — C1.1)	TDN 5 (C1.2)	
14.	Deutsches Sprachdiplom (DSD I, II)			DSD I B1	DSD II B2	DSD II C1	
ISPAN TILI							
15.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)			B1	B2	C1	
16.	Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)			DELE B1	DELE B2	DELE C1	DELE C2
17.	Servicio Internacional de Evaluación de la Lengua Española (SIELE)			B1	B2	C1	C2
ITAL'YaN TILI							
18.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)			B1	B2	C1	
19.	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana (CELI)			CELI 2	CELI 3	CELI 4	CELI 5
20.	Certificazione di Italiano come Lingua Straniera (CILS)			CILS Uno	CILS Due	CILS Tre	CILS Quattro
ARAB TILI							
21.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)			B1	B2	C1	
22.	AT Tanal Al Arabi			B1	B2	C1	C2
XITOY TILI							
23.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)			B1	B2	C1	
24.	Nanyu Shuiping Kaoshi (NSK)			NSK 3	NSK 4	NSK 5	NSK 6
YaPON TILI							
25.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat			B1	B2	C1	

	(Bilim va malakalarni baholash agentligi)					
KOREYS TILI						
26.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)		B1	B2	C1	
27.	Test of Proficiency in Korean (TOPIK II)		Level 3 120 — 149	Level 4 150 — 189	Level 5 190 — 229	Level 6 230 — 300
TURK TILI						
28.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)		B1	B2	C1	
29.	Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)			B2	C1	
PUSHTU, DARIY, URDU, HINDIY, UYG'UR, FORS TILLARI						
30.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat (Bilim va malakalarni baholash agentligi)		B1	B2	C1	

Izoh:

1) ta’lim sohasida xizmat ko’sratuvchi vakolatli xalqaro tashkilotlarning rasmiy ro’yxatidan o’tgan test markazlariga (authorized test centers) tashrif buyurmasdan, tashkilot vakillarining bevosita nazorati ostida topshirmsandan, masofadan (Remote, Nome Edition va boshqa turlari) olingan sertifikatlarga imtiyoz va ustamalar qo’llanilmaydi;

2) amal qilish muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab **uch yildan ko‘p bo‘limgan vaqt mobaynida** qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda imtiyoz va ustamalar qo’llaniladi:

3) mazkur qaror kuchga kirgunga qadar amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq olingan sertifikatlarga ularning olingan kunidan boshlab amal qilish muddati tugagunga (muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yildan ko‘p bo‘lмаган ваqt mobaynida) qadar imtiyoz va ustamalar qo‘llaniladi;

2-bob. O'rta maxsus, professional, oliy va oliy ta'limga keyingi ta'limga kirishda tan olinadigan xorijiy tillarni bilish darajasini belgiloychi milliv va xalqaro sertifikatlar

RO'YXATI

T/r	Sertifikatlar nomi	Muvofiqlik darajalari				
		Common European Framework of Reference (CEFR) shkalasi bo'yicha				
		B1	B2	C1	C2	
O'rta maxsus, professional ta'limi uchun						
INGLIZ TILI						
1.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1		
2.	Test of English as a Foreign Language — TOEFL iBT	42 — 71	72 — 94	95 — 113	114 — 120	
3.	Cambridge Assessment English (PET, FCE, CAE, CPE)	PET 140 — 159	FCE 160 — 179	CAE 180 — 199	CPE 200 — 220	
4.	International English Language Testing System — IELTS (Academic)	5.0	5.5-6.5	7.0-8.0	8.5-9.0	
FRANSUZ TILI						

5.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
6.	Diplôme d'Etudes en Langue Française (DELF)	B1	B2		
7.	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF)			S1	C2
8.	Test de Connaissance du Français (TCF)	B1	B2	C1	C2

NEMIS TILI

9.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
10.	Goethe-Zertifikat	B1	B2	C1	C2
11.	Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF)		TDN 3 (B2.1), TDN 4 (B2.2 — C1.1)	TDN 5 (C1.2)	
12.	Deutsches Sprachdiplom (DSD I, II)	DSD I B1	DSD II B2	DSD II C1	

ISPAN TILI

13.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
14.	Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)		DELE B2	DELE C1	DELE C2
15.	Servicio Internacional de Evaluación de la Lengua Española (SIELE)		B2	C1	C2

ITAL'YaN TILI

16.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
17.	Certificato di Conoscenza della Lingua Italiana (CELI)	CELI 2	CELI 3	CELI 4	CELI 5
18.	Certificazione di Italiano come Lingua Straniera (CILS)	CILS Uno	CILS Due	CILS Tre	CILS Quattro

ARAB TILI

19.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
20.	AT Tanal Al Arabi	B1	B2	C1	C2

XITOY TILI

21.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
22.	Nanyu Shuiping Kaoshi (NSK)	NSK 3	NSK 4	NSK 5	NSK 6

YaPON TILI

23.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash ♦ bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
-----	--	----	----	----	--

KOREYS TILI

24.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
25.	Test of Proficiency in Korean (TOPIK II)	Level 3 120 — 149	Level 4 150 — 189	Level 5 190 — 229	Level 6 230 — 300

TURK TILI

26.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
27.	Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)	B1	B2	C1	
PUSHTU, DARIY, URDU, HINDIY, UYG'UR, FORS TILLARI					
28.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
Bakalavriat ta'lim yo'naliishi uchun					
INGLIZ TILI					
29.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
30.	Test of English as a Foreign Language — TOEFL iBT		72 — 94	95 — 113	114 — 120
31.	Cambridge Assessment English (FCE, CAE, CPE)		FCE 160 — 179	CAE 180 — 199	CPE 200 — 220
32.	International English Language Testing System — IELTS (Academic)		5.5-6.5	7.0-8.0	8.5-9.0
FRANSUZ TILI					
33.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
34.	Diplôme d'Etudes en Langue Française (DELF)		B2		
35.	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF)			S1	C2
NEMIS TILI					
36.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
37.	Goethe-Zertifikat		B2	C1	C2
38.	Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF)		TDN 3 (B2.1), TDN 4 (B2.2 — C1.1)	TDN 5 (C1.2)	
39.	Deutsches Sprachdiplom (DSD II)		DSD II B2	DSD II C1	
ISPAN TILI					
40.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
41.	Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)		DELE B2	DELE C1	DELE C2
42.	Servicio Internacional de Evaluación de la Lengua Española (SIELE)		B2	C1	C2
ITAL'YAN TILI					
43.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
ARAB TILI					
44.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
45.	AT Tanal Al Arabi		B2	C1	C2
XITOY TILI					

46.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
47.	Nanyu Shuiping Kaoshi (NSK)		NSK 4	NSK 5	NSK 6

YaPON TILI

48.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
-----	--	--	----	----	--

KOREYS TILI

49.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
50.	Test of Proficiency in Korean (TOPIK II)		Level 4 150 — 189	Level 5 190 — 229	Level 6 230 — 300

TURK TILI

51.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
52.	Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)		B2	C1	

PUShTU, DARIY, URDU, HINDIY, UYG'UR, FORS TILLARI

53.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat		B2	C1	
-----	--	--	----	----	--

Magistratura mutaxassisligi va oliy ta'lidan keyingi ta'lim uchun

INGLIZ TILI

54.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
55.	Test of English as a Foreign Language — TOEFL iBT	42 — 71	72 — 94	95 — 113	114 — 120
56.	Test of English as a Foreign Language (TOEFL iTP)	433 Listening 46 Written 43 Reading 41 Speaking 48	543 Listening 55 Written 53 Reading 55 Speaking 58	620 Listening 62 Written 64 Reading 60 Speaking 64	
57.	Cambridge Assessment English (FCE, CAE, CPE)	PET 140 — 159	FCE 160 — 179	CAE 180 — 199	CPE 200 — 220
58.	International English Language Testing System — IELTS (Academic)	4.0-5.0	5.5-6.5	7.0-8.0	8.5-9.0
59.	International Test of English Proficiency iTEP Academic — Plus	B1	B2	C1	C2

FRANSUZ TILI

60.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	V1	B2	C1	
61.	Diplôme d'Etudes en Langue Française (DELF)	V1	B2		
62.	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF)			S1	C2

NEMIS TILI

63.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	V1	B2	C1	
64.	Goethe-Zertifikat	V1	B2	C1	C2
65.	Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF)		TDN 3 (B2.1), TDN 4 (B2.2 — C1.1)	TDN 5 (C1.2)	

ISPAN TILI

66.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
67.	Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)	DELE B1	DELE B2	DELE C1	DELE C2
68.	Servicio Internacional de Evaluación de la Lengua Española (SIELE)	B1	B2	C1	C2

ITAL'YaN TILI

69.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
-----	---	----	----	----	--

ARAB TILI

70.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
71.	AT Tanal Al Arabi	B1	B2	C1	C2

XITOY TILI

72.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
73.	Nanyu Shuiping Kaoshi (NSK)	NSK 3	NSK 4	NSK 5	NSK 6

YaPON TILI

74.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
-----	---	----	----	----	--

KOREYS TILI

75.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
76.	Test of Proficiency in Korean (TOPIK II)	Level 3 120 — 149	Level 4 150 — 189	Level 5 190 — 229	Level 6 230 — 300

TURK TILI

77.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
78.	Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)		B2	C1	

PUShTU, DARIY, URDU, HINDIY, UYG'OR, FORS TILLARI

79.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo'yicha milliy sertifikat	B1	B2	C1	
-----	---	----	----	----	--

Izoh:

1) amal qilish muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yildan ko'p bo'lmasligi vaqt mobaynida qonunchilik hujjalarda belgilangan tartibda imtiyoz qo'llaniladi;

2) mazkur qaror kuchga kirgunga qadar amaldagi normativ-huquqiy hujjalarga muvofiq olingan sertifikatlarga ularning olingan kunidan boshlab amal qilish muddati tugagunga (muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yildan ko'p bo'lmasligi vaqt mobaynida) qadar imtiyoz qo'llaniladi.

3-bob. Umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va oliv ta’lim tizimida faoliyat yuritayotgan pedagog xodimlarga ustama belgilashda qo‘llaniladigan xorijiy tillarni bilish darajasini belgilovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar

RO‘YXATI

T/r	Sertifikat nomi	Muvofiqlik darajalari		
		Common European Framework of Reference (CEFR) shkalasi bo‘yicha		
		B2*	C1	C2
INGLIZ TILI				
1.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
2.	Test of English as a Foreign Language — TOEFL iBT	72 — 94	95 — 113	114 — 120
3.	Test of English as a Foreign Language (TOEFL iTP)	543 Listening 55 Written 53 Reading 55 Speaking 58	620 Listening 62 Written 64 Reading 60 Speaking 64	
4.	Cambridge Assessment English (FCE, CAE, CPE)	FCE 160 — 179	CAE 180 — 199	CPE 200 — 220
5.	International English Language Testing System — IELTS (Academic)	5.5-6.5	7.0-8.0	8.5-9.0
6.	TKT**			
	Modul 1		kamida 3 band	
	Modul 2		kamida 3 band	
	Modul 3		kamida 3 band	
7.	Teaching English for Speakers of Other Languages (TESOL)**		pass	
8.	Teaching English as a Foreign Language (TEFL)**		pass	
9.	Teaching English as a Second Language (TESL)**		pass	
FRANSUZ TILI				
10.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
11.	Diplôme d’Etudes en Langue Française (DELF)	B2		
12.	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF)		S1	C2
13.	Test de Connaissance du Français (TCF)	B2	C1	C2
NEMIS TILI				
14.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
15.	Goethe-Zertifikat	B2	C1	C2

16.	Test Deutsch als Fremdsprache (Test DAF)	TDN 3 (B2.1), TDN 4 (B2.2 — C1.1)	TDN 5 (C1.2)	
17.	Deutsches Sprachdiplom (DSD I, II)	DSD II B2	DSD II C1	
ISPAN TILI				
18.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
19.	Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)	DELE B2	DELE C1	DELE C2
20.	Servicio Internacional de Evaluación de la Lengua Española (SIELE)	B2	C1	C2
ITAL’YaN TILI				
21.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
ARAB TILI				
22.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
23.	AT Tanal Al Arabi	B2	C1	C2
XITOY TILI				
24.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
25.	Nanyu Shuiping Kaoshi (NSK)	NSK 4	NSK 5	NSK 6
YaPON TILI				
26.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
KOREYS TILI				
27.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
28.	Test of Proficiency in Korean (TOPIK II)	Level 4 150 — 189	Level 5 190 — 229	Level 6 230 — 300
TURK TILI				
29.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	
30.	Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS)	B2	C1	
PUSHTU, DARIY, URDU, HINDIY, UYG‘UR, FORS tillari				
31.	Chet tilini bilish darajasini aniqlash bo‘yicha milliy sertifikat	B2	C1	

Izoh:

1) ta’lim tashkilotlarida ayrim maxsus fanlardan o‘quv mashg‘ulotlarini olib borayotgan pedagog xodimlarning lavozim maoshlariga belgilangan tartibda ustamalar beriladi;

2) umumiy o‘rta, o‘rta maxsus va professional ta’lim tashkilotlarining kamida C1 darajadagi milliy yoki unga mos darajadagi xalqaro sertifikatga ega chet (ingliz, fransuz, nemis, ispan, italyan, arab, xitoy, yapon, koreys, turk, fors, pushtu, dari, urdu, hind) tili fani o‘qituvchilariga navbatdagi majburiy attestatsiyada mutaxassislik fani va kasb standarti bo‘yicha bilim darajasini aniqlash hamda o‘quv fani bo‘yicha malaka sinovidan maksimal 80 ball beriladi hamda ular ushbu malaka sinovidan ozod etiladi;

3) oly ta’lim tizimida faoliyat yuritayotgan pedagog xodimlarga ustama belgilashda qo‘llaniladigan xorijiy tillarni bilish darajasini baholovchi milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar ularning mashg‘ulot olib boruvchi faniga mos bo‘lishi lozim;

4) amal qilish muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yildan ko‘p bo‘limgan vaqt mobaynida qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda ustama qo‘llaniladi;

5) *umumiyl o'rta ta'lim muassasalariga xorijiy tillar o'qituvchilari lavozimlariga ishga yangi qabul qilinayotgan talabgor kamida B2 darajadagi milliy yoki unga tenglashtirilgan mos darajadagi sertifikatga ega bo'lishi lozim;

6) mazkur qaror kuchga kirgunga qadar amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq olingen sertifikatlarga ularning olingen kunidan boshlab amal qilish muddati tugagunga (muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingen kundan boshlab uch yildan ko'p bo'lмаган vaqt mobaynida) qadar ustamalar qo'llaniladi.

** Umumiy o'rta, o'rta maxsus, professional ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan pedagoglardan Teaching Knowledge Test (TKT), Teaching English for Speakers of Other Languages (TESOL), Teaching English as a Foreign Language (TEFL), Teaching English as a Second Language (TESL) sertifikatlari Common European Framework of Reference (CEFR) tizimining B2 sertifikati bilan birgalikda qabul qilinadi va ularga ustama belgilangan tartibda to'lanadi.

** Barcha Teaching English for Speakers of Other Languages (TESOL), Teaching English as a Foreign Language (TEFL), Teaching English as a Second Language (TESL) sertifikatlari o'qituvchi (trener) bilan kamida 100 kontakt soat shug'ullanishi va kamida 40 soatlik o'qituvchi-pedagogik amaliyotini qamrab olishi, bunda amaliyot qismi instruktor tomonidan kuzatilib baholanishi zarur.

4-bob. Umumiy o'rta, o'rta maxsus va professional ta'lim tizimida faoliyat yuritayotgan pedagog xodimlarga ustama belgilashda qo'llaniladigan umumta'lim fanlari bo'yicha milliy va xalqaro tan olingen sertifikatlar

RO'YXATI

T/r	Xalqaro va milliy sertifikatlar		
	Sertifikat nomi	Ustama olish uchun sertifikatlarning eng kam darajasi (ball)	Sertifikatning turi (xalqaro/milliy)
ANIQ FANLAR			
Matematika			
1.	The Graduate Record Examination Subject test (GRE ¹) (Quantitative Reasoning)	700	Xalqaro
2.	The Graduate Record Examination General test (GRE ¹) (Quantitative Reasoning)	160	
3.	Graduate Management Admission Test (GMAT/GMAT Focus) ² (Quantitative Reasoning)	37*/80	
4.	Digital Scholastic Assessment Test (Digital SAT) ³	700	
5.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	
6.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat (boshang'ich ta'lim uchun) ⁴	60*/C	
Inforatika			
7.	Microsoft Certified Educator (MCE)	umumiy balning 80%*/860	Xalqaro
8.	Astrum Certified IT Educator	umumiy balning 80%*/103	Milliy
Geografiya			
9.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	Milliy
TABIIY FANLAR			
Fizika			

10.	The Graduate Record Examination Subject test (GRE)	700	Xalqaro
11.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	Milliy
Biologiya			
12.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	Milliy
Kimyo			
13.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	Milliy
IJTIMOYI FANLAR			
Tarix			
14.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat	80*/B+	Milliy
FILOLOGIYA FANLARI			
Ona tili va adabiyot			
15.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat (o'zbek tili va adabiyot, rus tili va adabiyot, qoraqalpoq tili va adabiyot) ⁵	80*/B+	Milliy
16.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikat (o'zbek tili va adabiyot, rus tili va adabiyot, qoraqalpoq tili va adabiyot (boshlang'ich ta'lism uchun) ⁶)	60*/C	Milliy
Rus tili			
17.	Test po russkomu yaziku kak inostrannomu (TRKI) ⁷	C1	Xalqaro

Izoh:

- 1) The Graduate Record Examination (GRE) sertifikatida faqat Quantitative Reasoning qismi bo'yicha to'plangan ballar inobatga olinadi;
- 2) Graduate Management Admission Test (GMAT / GMAT Focus) sertifikatida faqat Quantitative Reasoning qismi bo'yicha to'plangan ballar inobatga olinadi;
- 3) Digital Scholastic Assessment Test (Digital SAT) sertifikatida faqat matematika (math) qismi bo'yicha to'plangan ballar inobatga olinadi;
- 4) Umumiy o'rta ta'lism muktablarida boshlang'ich sinflarda dars beruvchi pedagoglarning matematika fanidan olingan sertifikatlari aynan shu fandagi dars soatlari uchun amal qiladi;
- 5) Ushbu sertifikatlar quyidagi pedagoglar uchun amal qiladi:
O'zbek tili va adabiyot fani sertifikatini olgan ona tili va adabiyoti hamda o'zbek tili (davlat tili) fanidan dars beruvchi pedagoglar uchun;
rus tili va adabiyoti fani sertifikatini olgan milliy hamda rus tili sinflarida dars beruvchi pedagoglar uchun;
qoraqalpoq tili va adabiyot fanini bilish darajasi to'g'risidagi milliy sertifikatga ega qoraqalpoq tili va adabiyoti hamda qoraqalpoq tili (davlat tili) fanidan dars beruvchi pedagoglar uchun;
- 6) umumiy o'rta ta'lism muktablarida boshlang'ich sinflarda dars beruvchi pedagoglarning o'zbek tili va adabiyot, rus tili va adabiyot, qoraqalpoq tili va adabiyot fanidan olingan sertifikatlari aynan shu fandagi dars soatlari uchun amal qiladi;
- 7) "test po russkomu yaziku kak inostrannomu (TRKI)" sertifikati ta'lism tili rus tili bo'lмаган sinflarda dars beruvchi rus tili fani pedagoglari uchun amal qiladi;
- 8) umumiy o'rta, o'rta maxsus va professional ta'lism tizimida faoliyat yuritayotgan o'qituvchilarga (shu jumladan, soatbay, o'rindosh, stajor o'qituvchi, direktor va direktor o'rinbosarlari) o'zi dars beradigan fani bo'yicha sertifikatga ega pedagog xodimlarga har oylik qo'shimcha ustama to'lash nazarda tutilgan;
- 9) amal qilish muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yil davomida qonunchilik hujjatlari belgilangan tartibda imtiyoz va ustama qo'llaniladi;
- 10) mazkur qaror kuchga kirgunga qadar amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq olingan sertifikatlarga ularning olingan kunidan boshlab amal qilish muddati tugagunga (muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yil) qadar imtiyoz va ustamalar qo'llaniladi;
- 11) * mazkur ballar ushbu qaror kuchga kirgunga qadar olingan sertifikatlar uchun amal qiladi.

5-bob. Oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat ta'lim yo'nalishlariga o'qishga kirishda imtiyoz beradigan umumta'lim fanlari bo'yicha milliy va xalqaro tan olingan sertifikatlar

RO'YXATI

T/r	Milliy sertifikatlar		Xalqaro sertifikatlar	
	Sertifikat nomi	Beriladigan imtiyoz	Sertifikat nomi	Beriladigan imtiyoz
MATEMATIKA				
1.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**), Majburiy fan bo‘yicha belgilangan eng yuqori ball	Cambridge International A-LEVEL (Mathematics — 9709)	Maksimal ball: A, A* Majburiy fan bo‘yicha belgilangan eng yuqori ball
FIZIKA				
2.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**)	Cambridge International A-LEVEL (Physics — 9702)	Maksimal ball: A, A*
KIMYO				
3.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**)	Cambridge International A-LEVEL (Chemistry — 9701)	Maksimal ball: A, A*
TARIX				
4.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**), Majburiy fan bo‘yicha belgilangan eng yuqori ball		
BIOLOGIYA				
5.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**)	Cambridge International A-LEVEL (Biology — 9700)	Maksimal ball: A, A*
GEOGRAFIYA				

6.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**)		
----	---	---	--	--

ONA TILI VA ADABIYOT

(O‘zbek tili va adabiyoti, Rus tili va adabiyoti, Qoraqalpoq tili va adabiyoti)

7.	Umumta'lim fanini bilish darajasi to‘g‘risidagi milliy sertifikat	Maksimal ball: A+, A (86 va undan yuqori ball**), Proporsional ball: B+, B, C+, C (60 — 85,9 ball**), Majburiy fan bo‘yicha belgilangan eng yuqori ball		
----	---	---	--	--

Izoh:

- 1) amal qilish muddati cheklanmagan (belgilanmagan) sertifikatlar uchun sertifikat olingan kundan boshlab uch yil davomida qonunchilik hujjatlariда belgilangan tartibda imtiyoz va ustama qo‘llaniladi;
- 2) ** 2024-yil 1-martga qadar umumta'lim fanlari bo‘yicha berilgan milliy sertifikatlar uchun mazkur sertifikat olingan paytda qo‘llanilgan tartibda imtiyoz tatbiq etiladi.

(Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 29.05.2024-y., 10/24/3515/0376-son)